

همشهری

حافظ

تو و طوبی و ما و قامت یار
فکر هر کس به قدر همت اوست

صفحه ۱ از علیرضا پور

صفحه آخر

همشهری آنلاین: www.hamshahronline.ir
سایت روزنامه: newspaper.hamshahronline.ir

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سید کمال فریخی، شماره ۱۴
کد پستی: ۴۵۹۵۴-۱۹۶۶۶ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۶۵۵۴۴۴
تلفن: ۲۲۰۲۳۰۰۰، ۲۲۰۲۳۰۰۰۰، ۲۲۰۲۴۰۶۷، ۲۲۰۲۴۰۶۷

پدیرش آگهی: ۴۳۲۱۰۰۰
چاپ: همشهری
تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰
توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سرمدیر: دانیال معمار
مدیر تحریریه: سید مجتبی صادقی
شهرام فرهنگ، علی عمادی
شاهین امین، حامد فوقانی
مدیر فنی: حامد یزدانی
مدیر هنری: مهدی سلامی
دبیر عکس: امیر پناهپور

سیاسی و دیپلماتیک: مدیر: حسین ارجلو
شورنگار: مدیر: پروانه بهرام نژاد
مدیر: مریم باقرپور
اقتصاد: مدیر: حسین لطفی
مدیر: مریم موسی پور
تماشاگر: مدیر: امیر محمد یعقوب پور
مدیر: زهرا خلجی

سرزمین من: مدیر: زهرا عباسی
تندرستی: مدیر: عیسی محمدی
مدیر: مریم سرخوش
سرخ: مدیر: جواد عزیزی
مدیر: محمد جعفری
دانشتیه: مدیر: ساسان شادمان
مدیر: زهرا خلجی
جامعه: مدیر: شهلا مطاطیانی
گزارش: مدیر: سعید میر
مدیر: علیرضا محمودی
مسئله آخر: مدیر: جواد نصرتی
طرح و گرافیک: مدیر: محمد علی حلیمی

تهرانگرام

اولین پرورشگاه گل

اولین پرورشگاه گل

محلله بریانک، تفرجگاه و محل برپایی خوردن ناصرالدین شاه قاجار روز گاری روستایی کوچک و دورافتاده در حوالی دروازه قزوین بود؛ روستایی خوش آب و هوا با باغ‌هایی سرسبز و پر میوه. بسیاری از شاهزادگان قاجاری در این محله خوش آب و هوای نزدیک تهران باغ و املاک داشتند. یکی از باغ‌های معروف این محله باغ حکیم بود. مالک اولیه باغ حکیم فردی به نام حاج عباس حکیم بود. اما سرنوشت باغ به مرور تغییر کرد. برای مثال، در دهه ۱۳۳۰ مرحوم سید حسن زعیم، بانی گل فروشی معروف زعیم در میدان پاسنور این باغ را تبدیل به بزرگ‌ترین مرکز پرورش گل و گیاه تهران کرد و تقریباً اوایل دهه ۱۳۷۰ هم گل‌های فروشگاه گل فروشی زعیم در همین باغ کشت می‌شد. بوستان باغ حکیم امروزی در محله بریانک تنها بخشی از باغ بزرگ حکیم معروف سابق تهران است. در واقع، باغ حکیم اصلی زمین یکپارچه‌ای بود که به مرور به ۳ قسمت تقسیم شد؛ بخشی به ساخت حسینی اختصاص داده شد، یک بخش به تملک آموزش و پرورش درآمد و بخش آخر آن هم به شهرداری رسید. نزدیک ۴ دهه بخشی از آن تقریباً به حالت متروک در آمد تا اینکه از سوی شهرداری زمینی که متعلق به آموزش و پرورش بود خریداری و بوستان باغ حکیم با مساحت ۲۸۸۷ متر مربع برای استفاده و رفاه حال اهالی ساخته شد. معماری این باغ الهام گرفته از فضاها و نمادهای ایرانی است، وجود زمین بازی برای کودکان، مسیر گردش و پیاده‌روی و کاشت گونه‌های مختلف گیاهی از مهم‌ترین ویژگی‌های این باغ است.

تهران نامه

آرایشگرهای تهرانی با اصالت گیلانی

نزدیک بودن مسافت میان ۴ شهر رشت و تهران عاملی مهم برای مهاجرت گیلانی‌ها به تهران بود. عده‌ای برای تحصیل و عده‌ای هم برای روی آوردن به حرفه سلیمانی به تهران مهاجرت کردند و در پایتخت ماندگار شدند. حتی امروز هم در تهران بسیاری از سلیمانی‌ها یا آرایشگرهای مردانه، رشتی هستند. علت مهاجرت گیلانی‌ها در حرفه سلیمانی مرادوات مردم این خطه با اروپاییان و آشنایی با جدیدترین مدل‌های مو بود. گیلانی‌ها به دلیل مرادوه اروپاییانی که به ایران می‌آمدند بسیار زودتر از سایر نقاط ایران با دستاوردهای غرب آشنا می‌شدند و جدیدترین مدهای لباس و آرایش مو ابتدا به رشت می‌رسید. در میان تاجران اروپایی، متقاضی برای کوتاه کردن مو زیاد بود و این گونه شد که گیلانی‌ها در آرایشگری مهارت پیدا کردند. بسیاری از آنها بعد از کسب مهارت به سمت تهران رو به توسعه مهاجرت می‌کردند تا بتوانند در پایتخت از راه سلیمانی درآمد بیشتری کسب کنند.

کوچه‌هایی مشهورتر از خیابان‌ها

آشنایی با چند کوچه که از بسیاری از خیابان‌ها و محله‌های بزرگ شهر معروف‌تر هستند

واژه «کوچه» در فرهنگ تهرانی قدیم مفهومی عمیق داشت؛ واژه‌ای که هر چه در آن رخ می‌داد حرمت داشت و اهالی، آن را گردن می‌گرفتند. حتی تنها محدودیت خانواده‌های اصیل تهرانی برای فرزندان‌شان این بود: «فقط تو کوچه

خودمون حق داری بازی کنی» و عبور از کوچه برای فرزندان، خط قرمز بود. در تهران قدیم کوچه‌ها مدرسه بود، ورزشگاه بود، جای برای دید و بازدید اهالی محل بود و در یک کلام، کوچه‌ها هویت تهران بود. در اینجا قرار است سری به کوچه‌های تهران بزنیم و چند کوچه گل درشت را دست چپین کنیم و خاطراتش را از نظر بگذرانیم.

کوچه مروی؛ نخستین کوچه مدرن

در محله بازار یکی از بزرگان ایل قاجار به نام محمدحسین خان مروی که حاکم مرو بود، وقتی از سیاست کناره‌گیری کرد، در کوچه‌ای نزدیک به شمس‌العمار، خانه‌ای ساخت و در آن مسجد و مدرسه‌ای بنا نهاد که حالا بعد از گذشت بیش از ۲۰۰ سال، این کوچه را به نام مالک اول آن می‌شناسند. برخی معتقدند کوچه مروی، نخستین کوچه تهران است که به سبک معماری مدرن شهری ساخته شده و تاحدی بافت کهن خود را حفظ کرده. بخشی از ساکنان این کوچه نام‌اشنا، هموطنان عرب‌زبان هستند که از گذشته‌های دور در این کوچه و محل ساکن شده‌اند.

کوچه هلند؛ نماد محبت

کوچه هلند در شرق تهران، تاریخی در حدود ۶۰ سال دارد و به نماد محبت به همنوع تبدیل شده است. می‌گویند که وقتی ملکه هلند در سال ۱۳۴۱ از زلزله‌زدگان بوئین‌زهرا بازدید کرد، برای التیام غم همنوعان خود، زمین وسیعی را در محله زرکش تهران خرید و در آنجا خانه‌هایی متحدالشکل ساخت و به بازماندگان ارمنی آن حادثه تلخ بخشید. این کوچه هنوز هم به همین نام در محله زرکش، در خیابان میرحسینی است.

کوچه زغالی‌ها

برخی کوچه‌ها بورس کالایی خاص هستند و این کوچه در تهران قدیم، بورس زغال فروش‌های شمال تهران بود؛ کوچه‌ای حوالی امامزاده صالح (ع) که حتی تا همین ۲۰ سال پیش هم چند زغال‌فروشی، در آنجا پیدا می‌شد. در روزگاری که هنوز سر و کله گاز شهری پیدا نشده بود، کوچه زغالی‌های تجریش حساسی رونق داشت و جایی پرتردد بود. امروز نام این کوچه به شهید بهمن محمودی تغییر کرده، اما قدیمی‌ها هنوز آنجا را به کوچه زغالی‌ها می‌شناسند.

کوچه مهران و برلن؛ عشق آلمان‌ها

این ۲ کوچه، کوچه‌های دولوق هستند و جایی در تهران که از قدیم پر می‌شد از مشتریانی که برای خرید لباس‌های زنانه و بیجانیه می‌زدند و با لبخند و کیسه به دست از این ۲ کوچه خارج می‌شدند؛ کوچه‌هایی زنده که اکنون هم بورس پوشاک است. این ۲ کوچه، در دوره پهلوی اول ایجاد شدند و آلمان‌ها، وقتی روابطشان با تهران حسنه شد در جوار خیابان برلن زمینی خریدند و سفارت خود را کنار این کوچه ساختند.

کوچه لولاگر؛ کوچه قرینه‌ها

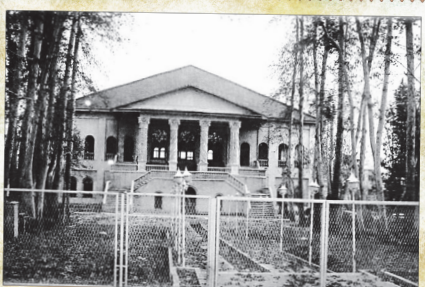
مکت

وقتی از خیابان حافظ وارد خیابان نوفل‌لوشاتو می‌شوید به کوچه‌ای بر می‌خورید که همه چیزش قرینه است؛ کوچه‌ای به نام لولاگر. می‌گویند در دومین دهه شمسی، مردی به همین نام به همراه برادرش، این محدوده را می‌خرید و هر چه را برای خودش می‌سازد، برای شریکش که برادرش هم بوده، می‌سازد و اینگونه می‌شود که همه چیز در این کوچه قرینه است. پیتزا داوود معروف هم در این کوچه جا خوش کرده است.

تهران مصور

باغی برای سینما

محله باغ فردوس در منطقه شمیران با عمارت و باغ فردوس دوره قاجار شناخته می‌شود. باغ فردوس در شمال شهر طی سال‌ها شاهد تغییرات و اتفاقات زیادی بوده است. ساخت آن همزمان با ساخت قصر بدشگون محمدیه در همان حوالی بود که دختر ناصرالدین‌شاه در آن اقامت گزید. از شواهد و قراینات پراکنده می‌آید که باغ فردوس حوالی سال ۱۲۲۶ شمسی ساخته شد. زمانی که قصر محمدیه را برای محمدشاه قاجار می‌ساختند، درباریان در اطراف باغ او باقی‌مانده بنا کردند. ولی قصر محمدیه برای شاه بدشگون بوده و بعد از سکونت در آن فوت کرد و در همان جا پسرش ناصرالدین‌شاه تاجگذاری کرد. مالکان اولیه باغ فردوس دوستعلی خان معیرالملک و ورثه او بودند.

دوستعلی خان عمارت باغ فردوس را به شیوه معماری قاجاری و با کمک معماران اصفهانی و یزدی در ۲ طبقه ساخت. بعد از فوت او، این باغ به دوست‌محمدخان، فرزندش رسید که توجیه به این باغ عمارت نکرد و پس از چند سال در ختانش خشک شد و از بین رفت. زمان سلطنت مظفرالدین‌شاه قاجار این باغ را محمدولی تنکابنی که از فاتحان تهران بود، از ورثه امین‌الملک خریداری و باغ را احیا کرد و قناتش را نیز زنده کرد و سردری باشکوه جلو قنات (میدانگاه فعلی باغ فردوس) ساخت. این باغ طی سال‌ها از مالکی به مالک دیگر دست‌به‌دست شد تا بالاخره در سال ۱۳۵۰ ساختمان عمارت باغ به یک مرکز فرهنگی و هنری تبدیل شد و فعالیت آن تا پیروزی انقلاب اسلامی ادامه داشت. پس از انقلاب این باغ و عمارت در اختیار وزارت ارشاد اسلامی قرار گرفت و اکنون موزه سینمای ایران است.

دیروز نامه

از امروز همشهری ۱۰ تومان

قیمت روزنامه‌ای که ۳۰ سال پیش در ۱۳۱ دیهشت سال ۱۳۷۴ منتشر و توزیع شد، ۵۰ تریال بود اما آخرین شماره روزنامه همشهری با این قیمت است. چون در صفحه اول آن شماره، مطلبی با تیتیر «سخنی با خوانندگان» منتشر شده و مدیران آن روزهای مؤسسه همشهری، به خوانندگان خود گفته‌اند: قیمت تک‌فروشی روزنامه همشهری از اول خرداد آن سال، ۲۰ تریال می‌شود، یعنی ۱۰۰ تریال یا ۱۰ تومان. البته در آن بخش، به افزایش بی‌رویه هزینه‌ها و همچنین ۲ تریال شدن قیمت جهانی کاغذ در آن روزها اشاره و اعلام شده، با وجود همه صرفه‌جویی‌های چندماهه قبل، مؤسسه نمی‌خواسته بار افزایش هزینه‌ها بر دوش خوانندگانش بیندازد. اما هزینه‌های جاری آن روزها، اجازه چنین مقاومتی را به مؤسسه همشهری نداده است. در آن مطلب، به این نکته هم اشاره شده که حتی این تغییر ۲ تریالی، با افزایش هزینه‌های انتشار یک روزنامه ابتدا متناسب نیست و از دستگاه‌های مسئول خواسته هر چه زودتر به یاری روزنامه‌ها بشتابند تا ادامه راه برای آنها میسر شود.

